

Forfatter: Christian Bagge

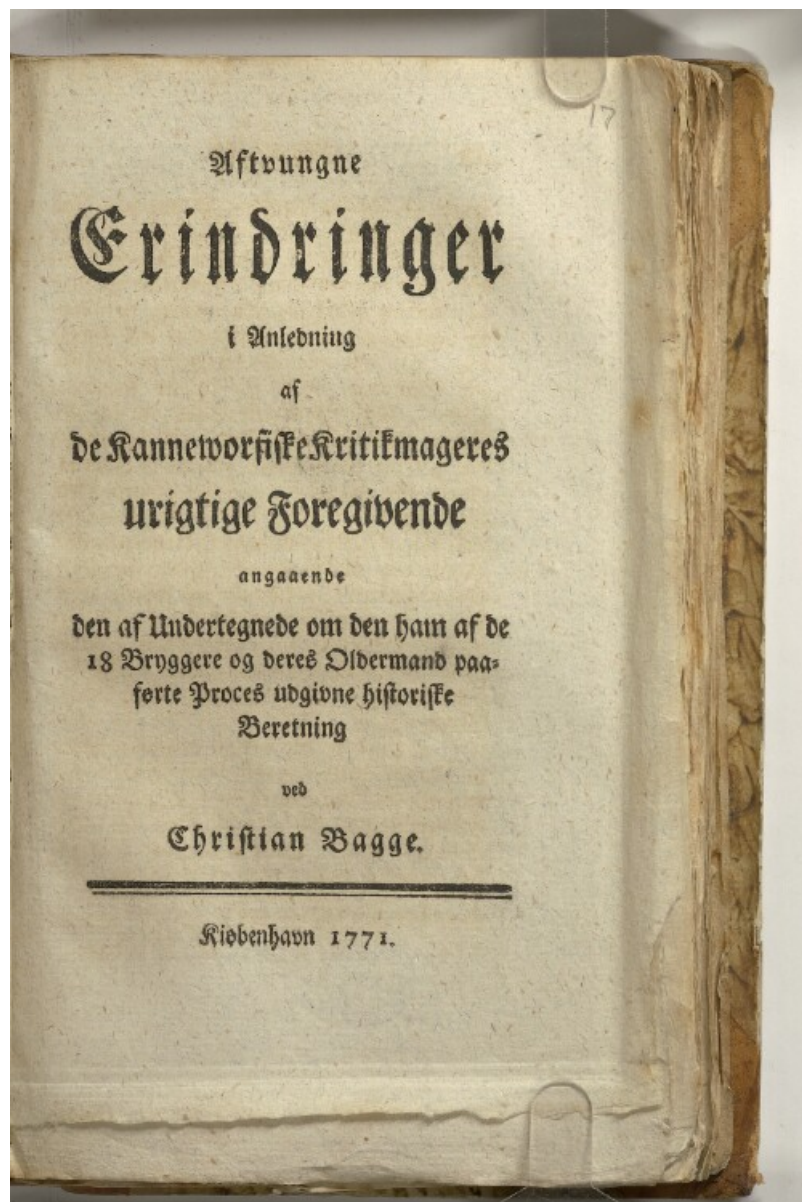
Titel: Aftvungne Erindringer i Anledning af de Kannevorfiske Kritikmageres urigtige Foregivende angaaende den af Undertegnede om den ham af de 18 Bryggere og deres Oldermænd paaførte Proces udgivne historiske Beretning ved Christian Bagge.

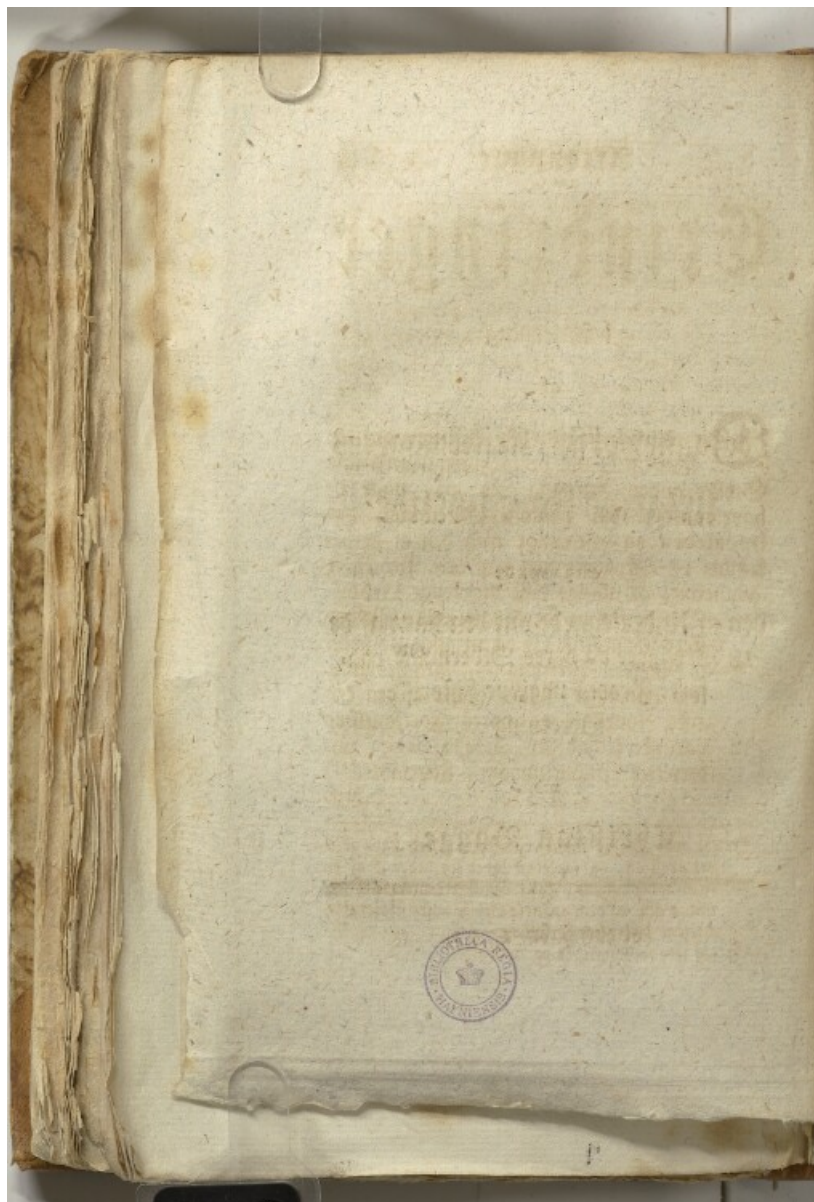
Citation: Christian Bagge: "Aftvungne Erindringer i Anledning af de Kannevorfiske Kritikmageres urigtige Foregivende angaaende den af Undertegnede om den ham af de 18 Bryggere og deres Oldermænd paaførte Proces udgivne historiske Beretning ved Christian Bagge.", i Christian Bagge: *Luxdorps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 8, ?, 1771*, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/catalog/tfs-texts-1_008-shoot-workid1_008_017/facsimile.pdf (tilgået 12. maj 2021)

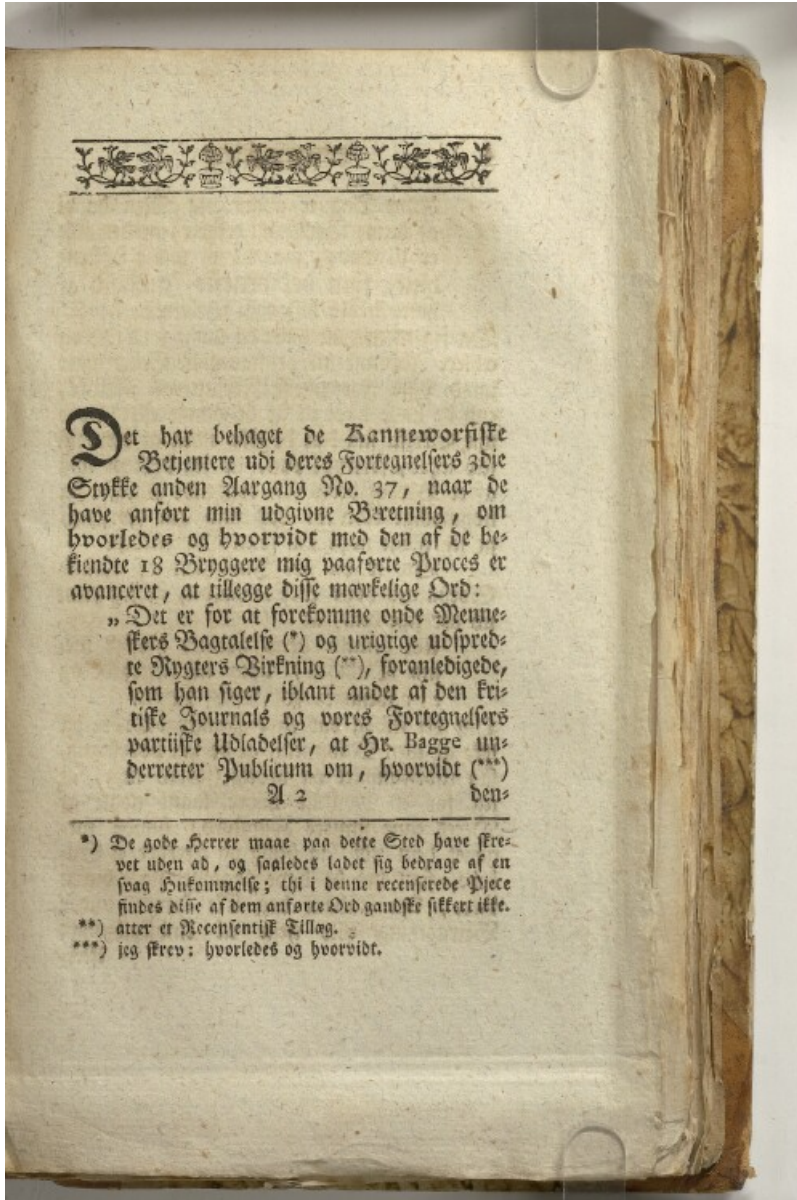
Anvendt udgave: Luxdorps samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 8

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

Det har behaget de Hanneworsfiske
Betjenere udi deres Fortegnelsers 3die
Stykke anden Aargang No. 37, naar de
have anført min udgivne Bæretning, om
hvordeles og hvorvidt med den af de be-
kiendte 18 Bryggere mig paaførte Proces er
avanceret, at tillegge disse mærkelige Ord:

„Det er for at forekomme onde Menne-
sters Bagtaalelse (*) og urigtige udsprede-
re Nygters Virkning (**), forantedigede,
som han siger, iblant andet af den kri-
stiske Journals og vores Fortegnelsers
partiske Udsættelser, at Hr. Bagge un-
derrætter Publicum om, hvorvidt (***)
A 2 den

*) De gode Herrer maae paa dette Sted have skre-
vet uden ad, og saaledes ladet sig bedrage af en
saag Luksomme; thi i denne recenserede Pjece
findes disse af dem anførte Ord gandske sikkert ikke.

**) atter et Recensentisk Tillæg.

***) jeg skrev: hvordeles og hvorvidt.

denne Sag er avanceret; Men da vi af denne Beretning erfarer, at den ikke er til Ende, saa vil vi melde Læserne dette, som det eeneste Indhold af hans heele historiske Beretning. „

Da jeg meener at have en langt lovtligere og ædtere Abkomst til at sige mine Erindringer imod disse Fortegnelse: Forsfatteres Kritike, end de have havt til at bedømme eller behøve mit Skrift: saa kan de ikke, uden at være sig selv imod, fortryde paa, at jeg betiener mig af et Par af deres ofte brugende Phrafer og høymodige Udtryk; dog med den Forskjæl, at jeg tillige nøye skal følge Sandheden.

Det er da udi Imitation af Kritik: Svemmenes høye Skrivemaader, at jeg reent ud tør sige dem, at

Udi bemælte deres Kritike hersker megen Dumhed, liden Værfærhed og en aabenbare forsætlig Løgn.

Om det endog var efter Principal:Ordre og ikke af egen Movement, at de saa pøbelagtig, saa usorkammeret og nedrig (fortad mig, at jeg for et Moment haver laant nogle af Deres egne smukke Kunstord) havde for-gaaet dem udi saa hellig og ærefjær et Embede, som det de have paatager sig, burde være, kan saadant dog ikke komme under Betragtning eller tjene til Undskyldning; efter:

efterdi man bør adlyde Fornuft og Sandhed
meere end private Hensigter imod en eller
anden Autor.

At jeg ikke skal synes at ligne bemelte
Kritik-Forfattere deri, at beskylte uden Be-
viis, vil jeg gørgjøre, hvad jeg heroven for
har lastet hos dem, saasom:

- 1) At troe om et Publicum, at det ikke lige-
saavel kan læse Adresse-Visen, som de
Kanneworfske Fortegnelser, er vel
unægtelig en stor Dumhed; og denne
Dumhed staaer dog tydelig afmalat i
bemelte deres Kritik. Thi ubi Adresse-
Visen, hvorfra endog Fortegnelsemagerne
selv indhente deres Bøger-Kundskab,
har Titlen af mit Skrift været anført,
og Titlen selv viser, at Processen ikke er
til Ende; og dog ere disse kritiske Leye-
Svenne saa eensfoldige og dumme, at de
troe, de gjøre deres Læsere en vigtig
Tjeneste med at sige dem det, som de
vidste længe før af Visen.
- 2) Den, som begaaer en forsættelig Løgn,
besidder liden Ærefjærhed; dette nægter
vel ingen, som veed hvad Ærefjærhed er.
De Kanneworfske Kritik-Bejæntere
have udi bemelte deres Anmeldelse be-
gaaet en forsættelig Løgn, vide infra, ergo
besidde disse Bejæntere liden Ærefjærhed.

- 3) For at overbevise dem om deres forsættelige Løgn, naar de foregive, at ovennævnte min Beretning inter andet indeholder, end denne ene Omstændighed, at Processen ey er til Ende, maade jeg oplyse, at min Beretning indeholder ey allene
- a) et soelektar Beviis paa Kritik-Forsætternes Partiiskhed eller Blindhed, men endog
  - b) at Hoved-Etterne, de 18 Bryggere og deres Oldemand, have aabenbare vilde bebrage Publicum ved et urigtig Avertissement;
  - c) At disse ikke vilde taale, at jeg pantog mig at bevise Sandhederne udi mine dem angaaende udstædte Skrifter, hørsfore de havde støvnet mig, men at de
  - d) paa en uhørt Rettergangs-Maade vilde have mig cito afstraffer;
  - e) At jeg ved en retfærdig Kjendelse blev tilladt baade at forsvare og bevise mine Anmeldelser;
  - f) At derom allerede vare forte 6 Bidner; og endelig
  - g) at det, som endnu manglede udi Oplysningerne, trostede jeg mig til, ved flere Bidner at gorgiere.

Saa

Saa vist da, som disse 7 Poster findes ubi min Beretning, saavist ere Forregnelserne jo nogle Løgnere, da de imod bedre Vidende have expressis verbis skrevet det, som er roertimod. Og hvad Tillid vil de vente hos Publicum, i Henseende til deres andre Kritiker, naar de, angaaende en Piece af saa saae Blade, kan have Dristighed til paa den modvilligste Maade at forgaae dem imod det ærværdigste og det helligste, som bør krone en Critique, nemlig Sandheden.

De haarde og foragtelige Expressioner, som de med en ret overordentlig Belyst udziire deres Kritiker med, ere meget meere Beviser paa Hovmod og Egen-Hjærlighed, end Argumenter paa et mild og beleven Sindelag imod sin Næste og Jevnchristen.

Det er ikke med Skjælds-Ord, eller Trusler af Gabestok, Træe-Hest, Fængsel, Fegfyr og Helvede, at de bør omvende Skribentene eller introducere Smagen, og dette sidste er dog, eller i det mindste burde være Dyemeedet af deres Kritik.

Naar Skolemesteren bander, skjælder, tordner og lyner ved hver en ringe Uvillighed, kan det ikke være at undre over, om Discipulene drive Spot med Skoleherrens Grimacer; da en sagtnodig Lærer derimod er elsket og adlydet af sine Tilhørere.

Proo

Prøv engang paa, alvidende Kritiske
Herrer! at give sinde og ey barbariske Kriti-
ker, og tillige, naar De faae Leystighed, at op-
lyse Publicum, hvortledes det skal skrive for at
fortjene en Skilling! Jeg troer sikker, at saa-
dant skal give bedre Virkning, end alle Deres
myndige og forbitrende Characterer.

